

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
t.a.v. de heer Dr. J.A. Vijlbrief

Via internetconsultatie.nl en
per mail stasmijnbouw@minezkn.nl

Datum : 30 mei 2023
Documentnr. : 2023-055265
Dossiernummer : K51739
Behandeld door : S. van Roon
Telefoonnr. : (050) 316 4578
Antwoord op :
Bijlage :
Onderwerp : Consultatiereactie op Algemene maatregel van Bestuur
geografische afbakening effectgebied wettelijk
bewijsvermoeden

Excellentie,

Het is tot en met 4 juni 2023 mogelijk om te reageren op de Algemene maatregel van Bestuur geografische afbakening effectgebied wettelijk bewijsvermoeden. In dit besluit wordt het gebied vastgelegd waarin het bewijsvermoeden in ieder geval van toepassing is.

Hierna vindt u onze reactie op het besluit. De reactie wordt mede ingediend namens de colleges van Groningen, Midden-Groningen, Oldambt, Eemsdelta, Het Hogeland, Pekela, Veendam, Westerkwartier, Westerwolde en Stadskanaal.

1. Zonder aanvullende bevoegdheden regelt de AmvB teleurstelling

Zo op het eerste gezicht klinkt het sympathiek om het gebied waarbinnen het wettelijk bewijsvermoeden wordt toegepast af te bakenen. Er moet echter bedacht worden dat de afbakening, zoals in de toelichting ook is opgemerkt, alleen maar regelt dat het bewijsvermoeden van toepassing is en het IMG daardoor bevoegd is over de schade te oordelen. Het bewijsvermoeden kan nog steeds weerlegd worden. Is het bewijsvermoeden weerlegd dan moet het IMG de schadeclaim afwijzen.

En dat is in de twee gebieden ten zuiden van gasopslag Norg en het Groningenveld ook aan de orde. Tenzij er een nieuw wetenschappelijk inzicht komt, is het bewijsvermoeden hier weerlegd, met een nuancering voor een aantal deelgebieden waar sprake kan zijn van zettingsschade.

Het IMG wordt met andere woorden bevoegd om schadeclaims in deze gebieden vooral af te wijzen. Bewoners schuiven juridisch gezien op van een 'niet-ontvankelijke claim' (het IMG is niet bevoegd omdat het wettelijk bewijsvermoeden niet van toepassing is) naar 'afgewezen claim' (het IMG is wel bevoegd, maar wijst af omdat het wettelijk bewijsvermoeden is weerlegd). In beide gevallen krijgen bewoners geen schadevergoeding en dat leidt tot teleurstelling omdat hun verwachtingen anders zijn.

Om ervoor te zorgen dat de maatregel ook daadwerkelijk iets brengt voor de inwoners is het dus noodzakelijk om de AmvB samen te laten gaan met de wettelijke bevoegdheid voor het IMG, met bijbehorend budget, om buiten de aansprakelijkheid van NAM vergoedingen toe te mogen kennen die redelijkerwijs niet voor rekening van bewoners horen te blijven. Dit vraagt en benadrukt de regio al langer, onder meer in reactie op het rapport Groningers boven gas.

Krijgt het IMG de wettelijke bevoegdheid en het budget niet dan ontstaat er alleen maar teleurstelling. Bewoners in de betrokken gebieden zijn dan blij gemaakt met een dode mus en dat is een zeer kwalijke zaak.

Het IMG kan aanvullende wettelijke bevoegdheid en budget eenvoudig krijgen omdat het Rijk dit zelf kan regelen vanuit eigen aansprakelijkheid. Het Rijk/de Staat is immers ook zelf aansprakelijk voor ontstane schade. Lange wettelijke procedures hoeven dus niet in de weg te staan aan het regelen van ruimere mogelijkheden voor het IMG.

2. De geografisch afbeelding bij de AmvB biedt geen duidelijkheid en doet geen recht aan de praktijk

Bij de consultatiedocumenten is een indicatieve verbeelding van de afbakening gevoegd. Dit biedt geen duidelijkheid en doet geen recht aan de praktijk:

- Deze kaart is geen formeel onderdeel van de AmvB. De kaart is niet op schaal, zodat met name aan de randen van het gebied op adresniveau niet duidelijk is of het gebouw wel of niet in de afbakening valt.

- Bovendien is het een indicatieve verbeelding. Het geeft een indicatie van het gebied, meer niet. Indicatieve verbeeldingen kunnen echter gemakkelijk tot norm worden verheven. Dan is het én onduidelijk waar de grens van het gebied precies ligt én er wordt geen recht gedaan aan het wettelijk bewijsvermoeden. Het bewijsvermoeden gaat immers niet uit van locatie, maar van de aard van de schade. Daarmee is niet gezegd dat locatie geen enkele rol speelt. Schade moet redelijkerwijs wel veroorzaakt zijn door bodembeweging door gaswinning en dat veronderstelt een bepaalde logische afstand tussen schade en oorzaak ervan. Maar een strakke afbakening dwars door een straat omdat daar nu eenmaal de grens van een kaart liep, is niet goed uitlegbaar richting bewoners.

- Het is niet te begrijpen dat bijvoorbeeld gebouwen in Drieborg niet onder de afbakening vallen, maar gebouwen in Assen wel. Redenerend vanuit een kaart valt Drieborg niet onder het 6 km-gebied rond het Groningenveld en Assen wel onder het 6 km-gebied van gasopslag Norg. Redenerend vanuit de praktijk en seismiciteit en risico's voor schade aan gebouwen is het een ander verhaal. Dan is dit niet uit te leggen.

- Op grond van het onderzoek van Deltares naar de indirecte effecten van diepe bodembeweging zijn er twaalf deelgebieden ten zuiden van gasopslag Norg en het Groningenveld door het IMG onder het wettelijk bewijsvermoeden gebracht. Een deel van de twaalf deelgebieden valt buiten het oorspronkelijke effectgebied dat werd gehanteerd en wordt nu niet meegenomen in de AmvB. Dat is onterecht en is verwarrend.

- Het IMG is zelf het gebruik van het effectgebied Huizinge gaan nuanceren omdat het effectgebied uitgaat van de aardbeving Huizinge als startpunt. En dat is niet terecht. Vóór Huizinge waren er ook aardbevingen en die kunnen aan en buiten de randen van het effectgebied Huizinge tot (indirecte) schade hebben geleid. Het IMG vergoedt om die reden ook buiten het effectgebied schade. Het is onbegrijpelijk dat er in de AmvB geen rekening is gehouden met dit inzicht.

- Voor bijzondere kwetsbare gebouwen maakt het IMG een uitzondering door een andere trillingsnelheid te hanteren, namelijk 1,6 mm per seconde. Gebouwen kunnen kwetsbaar zijn door de aard van het gebouw, bijvoorbeeld een monument, of de ligging ervan, bijvoorbeeld op een dijk of wierde. De AmvB gaat hier onterecht aan voorbij.

3. Het gaat niet om afbakening, maar om de wil, bevoegdheden en budget om oplossingen te bieden, ook wanneer dat niet binnen het aansprakelijkheidsrecht valt

Er zijn zoals hiervoor genoemd kanttekeningen te zetten bij het effect van de beoogde verduidelijking. De afbakening regelt vooral het gebied waarbinnen het IMG bevoegd is een schadeclaim te beoordelen en daarbij het wettelijk bewijsvermoeden toe te passen.

Veel belangrijker is het dat het kabinet de wil heeft om problemen in schadeafhandeling echt op te lossen. Wanneer het kabinet vindt dat schade in de twee gebieden vergoed moet worden, dan kan het kabinet dat vanuit eigen aansprakelijkheid regelen. Dan krijgen bewoners de duidelijkheid die ze verwachten. Nogmaals: bewoners hebben er niet veel aan dat ze nu toegang krijgen tot een IMG dat de schadeclaim moet afwijzen omdat het bewijsvermoeden is weerlegd.

Vanuit de regio vragen we in dat geval aandacht voor aanvragen die zijn afgewezen tot nu toe. Bijvoorbeeld met de vergoeding eenvoudige schade.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.